

Dominika Paleczna

Bibliosfera.net

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 2/2, 109-112

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i przedmiotowych, które ułatwiłyby dotarcie do wielu cennych informacji zawartych w poszczególnych tekstach. Aktualność i różnorodność poruszanych kwestii z zakresu podnoszenia jakości usług bibliotecznych oraz zarządzania jakością powinna zainteresować zarówno badaczy, jak i pracowników oraz użytkowników bibliotek.

Bibliografia

Bibliografia Analityczna Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej. Piśmiennictwo zagraniczne [online]. (1995-2009) [dostęp: 2010-07-14]. Dostępny w World Wide Web: <http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/makwww.exe?BM=15>.

Bibliografia Bibliografii Polskich [online]. (1995-2009) [dostęp: 2010-07-14]. Dostępny w World Wide Web: <http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/makwww.exe?BM=13>.

Kamińska J., Żołędowska B. (red.) (2009) *Jakość usług bibliotecznych w społeczeństwie informacyjnym*. Warszawa.

Koszowska A., Przybylska L. (oprac.) (2007), *Jakość w bibliotekarstwie – zarządzanie jakością, badanie efektywności oraz narzędzia oceny usług bibliotek publicznych, szkolnych, pedagogicznych i naukowych (materiały bibliograficzne za lata 1995-2007)*. Katowice.

Polska Bibliografia Bibliologiczna [online]. (1995-2009) [dostęp: 2010-07-14]. Dostępny w World Wide Web: <http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/makwww.exe?BM=12>.

Dominika Paleczna
Koło Naukowe Bibliotekoznawców przy Instytucie Bibliotekoznawstwa
i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

***bibliosfera.net* [online]. 2010 [dostęp: 2010-07-07]. Dostępny w World Wide Web: <http://bibliosfera.net/>.**

W kształtującym się obecnie społeczeństwie informacyjnym nie można nie zauważyć dynamicznego rozwoju serwisów internetowych opartych na technologii Web 2.0, których podstawę funkcjonowania

stanowi aktywność użytkowników. Tendencji tej podporządkowało się również aktywne w Internecie środowisko bibliotekarzy, bibliologów i informatologów.

Serwisem godnym zwrócenia uwagi jest Bibliosfera (*bibliosfera.net*, 2010). Jej pomysłodawcą i twórcą jest Krzysztof Lityński, student Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego (IINiSB UW). Swoją udział w projektowaniu strony miał również inny student IINiSB UW – Jakub Kołakowski. Wortal został udostępniony szerokiej rzeszy użytkowników 14 czerwca 2010 r.

Rys. 1. Logo serwisu Bibliosfera (*bibliosfera.net*, 2010)

Tematyka treści zawartych w serwisie mieści się w zakresie tzw. bibliosfery. Termin ten „powstał z przekształcenia słowa blogosfera (czyli mówiąc prosto zbiór blogów), więc może się wydawać, że bibliosfera to po prostu biblioteczna blogosfera” (Lityński, 2010). Lityński definiuje jednak bibliosferę znacznie szerzej. Zalicza do niej wszelkie informacje związane z biblioteką i tematami z nią pokrewnymi umieszczone w Internecie, a nawet posuwa się do rozważań nad możliwością zaliczenia do niej świata pozawirtualnego: „Kto powiedział, że nie zalicza się do niej świat analogowy, „realny”? Tym sposobem poszerzamy bibliosferę na artykuły w czasopismach tradycyjnych, imprezy w bibliotekach, przekazy radiowe i telewizyjne, książki, badania...” (Lityński, 2010).

Bibliosfera jest narzędziem, które z jednej strony umożliwia dzielenie się materiałami znalezionymi w Internecie, z drugiej pozwala przeglądać wyselekcjonowane i udostępnione na stronie przez innych internautów linki związane z książkami, bibliotekami, informacją i nowymi technologiami. Możliwość uzupełniania Serwisu o odnośniki do artykułów, filmów, obrazów itp. mają tylko osoby zarejestrowane w serwisie, przeglądać zgromadzone zasoby może natomiast każdy. Dodawanie linków jest proste i intuicyjne, podobnie jak założenie konta w serwisie. Aby dokonać rejestracji przez formularz, wystarczy podać takie dane jak nazwa użytkownika, adres e-mail i hasło, które posłużą do logo-

wania się w Bibliosferze. Autor strony stworzył też możliwość założenia konta w Bibliosferze przez import niezbędnych danych z profilu w serwisie Facebook (Facebook, 2010). Ciekawą opcją jest również zintegrowanie kont w obu serwisach, co umożliwia automatyczne informowanie znajomych użytkownika o dodanych przez niego do Bibliosfery materiałach oraz polecanych artykułach, wątkach z forów, obrazach i filmach itd. Także dodawanie zasobów do serwisu nie powinno przysparzać problemów, odbywa się przy pomocy niewielkiej formatki, która wyświetla się po kliknięciu przycisku „Dodaj do Bibliosfery” lub przy pomocy bookmarkletu (*Czym jest bookmarklet?*, 2010).

Materiały można filtrować według języka, typu informacji (zabawne, poważne, trudno powiedzieć) oraz wpisując słowa kluczowe, które wcześniej zostały przypisane przez osobę dodającą materiał do Bibliosfery. Przy nadawaniu tagów odnośnikom oraz przy wprowadzaniu ich w oknie wyszukiwania, system wyświetla propozycje ze zbioru, który już wcześniej był wykorzystany do opisanie tekstów w serwisie. Stanowi to udogodnienie, zwłaszcza w procesie wyszukiwania. Istnieje także możliwość wybrania interesujących użytkownika tagów z listy najpopularniejszych. Selekcjonowanie linków może również odbywać się według poszczególnych kategorii źródeł, z których pochodzą (do wyboru są: profesjonalne media pozabranżowe, blogi i media amatorskie, fora, wydarzenia, obrazy, wideo oraz inne). Mimo że dołączone do serwisu strony są podzielone na kategorie, a ich treść jest opisywana przy pomocy tagów, po serwisie bibliotekarskim można by spodziewać się sprawniejszego rozwiązania w zakresie przedmiotowego opracowania linków, np. stworzenia taksonomii lub tezaurusa.

Dodatkową możliwość filtrowania wyświetlanych linków daje wbudowany czytnik RSS, który umożliwia zalogowanemu użytkownikowi zdefiniowanie kanałów, z których materiały będą automatycznie wyświetlane w odpowiednim oknie na stronie głównej oraz po wejściu w zakładkę „Czytnik RSS”. Wyselekcjonowane przez zarejestrowanego użytkownika źródła zostają zapamiętane. W serwisie nie zabrakło narzędzi do komunikacji osób zarejestrowanych, Bibliosfera ma forum, umożliwia także komentowanie dodanych do wortalu treści.

Serwis wciąż jest rozwijany i uzupełniany o nowe funkcjonalności, a jego autor jest otwarty na propozycje zmian sygnalizowane przez użytkowników, np. na wortalowym forum lub w profilu serwisu na Facebooku. Bibliosferę zdecydowanie należy zaliczyć do stron WWW, którą każda osoba, dla której „biblioteka to coś więcej, niż tabliczka «zachować ciszę»” (bibliosfera.net, 2010), powinna dodać do zakładki „Ulubione” w swojej przeglądarce internetowej.

Bibliografia

- bibliosfera.net* [online]. 2010 [dostęp: 2010-07-07]. Dostępny w World Wide Web: <http://bibliosfera.net/>.
- Lityński K. (2010), *Czym jest bibliosfera?* W: *bibliosfera.net* [online]. 2010 [dostęp: 2010-07-07]. Dostępny w World Wide Web: <http://bibliosfera.net/blog/dev/1/czym-jest-bibliosfera/>.
- Czym jest bookmarklet?* W: *bibliosfera.net* [online]. 2010 [dostęp: 2010-07-07]. Dostępny w World Wide Web: <http://bibliosfera.net/bookmarklet/>.
- Facebook [online]. 2010 [dostęp: 2010-07-07]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.facebook.com/>.

Bogumiła Warząchowska
Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego

Biblioteki szkół wyższych w społeczeństwie wiedzy. Uwarunkowania i wybrane zagadnienia. T. 1. Konteksty i uwarunkowania / pod red. Z. Gębołyśia. – Katowice : STUDIO NOA; Uniwersytet Śląski, 2010. – 213 s. – ISBN 978-83-60071-44-1.

Biblioteki szkół wyższych w społeczeństwie wiedzy. Uwarunkowania i wybrane zagadnienia. T. 2. Narzędzia i formy funkcjonowania / pod red. I. Sochy. – Katowice : STUDIO NOA ; Uniwersytet Śląski, 2010. – 171 s. – ISBN 978-83-60071-44-2.

Publikacja *Biblioteki szkół wyższych w społeczeństwie wiedzy. Uwarunkowania i wybrane zagadnienia* składa się z dwóch tomów. Mimo oddzielnych, pozornie odrębnych pozycji, praca tworzy integralną całość i dlatego należy omówić je łącznie. Monografia jest bezpośrednio adresowana do słuchaczy studiów podyplomowych *Technologie informacyjne w bibliotekach społeczeństwa wiedzy*, a pośrednio do pracowników naukowych i studentów *informacji naukowej i bibliotekoznawstwa*. Może służyć również bibliotekarzom bibliotek szkół wyższych, zainteresowanym nowoczesnym zarządzaniem i technologiami informacyjnymi jako podręcznik sprawnego funkcjonowania bibliotek akademickich w społeczeństwie wiedzy.